

Regelrådet är ett särskilt beslutsorgan inom Tillväxtverket vars ledamöter utses av regeringen. Regelrådet ansvarar för sina egna beslut. Regelrådets uppgifter är att granska och yttra sig över kvaliteten på konsekvensutredningar till författningsförslag som kan få effekter av betydelse för företag.

Finansdepartementet

Yttrande över Innebörden av begreppet helt försäkringsbestånd

Regelrådets ställningstagande

Regelrådet finner att konsekvensutredningen uppfyller kraven i 6 och 7 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning.

Innehållet i förslaget

I promemorian föreslås ett tillägg till innebörden av begreppet helt försäkringsbestånd i 39 kap. 12 § inkomstskattelagen (1999:1229) och i 9 § femte stycket lagen (1990:661) om avkastningsskatt på pensionsmedel.

Förslagsställaren anger att tilläggen innebär att ett försäkringsföretag kan överlåta samtliga tjänstepensionsförsäkringar och därmed sammanhängande verksamhet till ett annat försäkringsföretag utan inkomstskattekonsekvenser och med skattemässiga kontinuitet avseende avkastningsbeskattade tillgångar. Vidare anges att det övertagande företaget inträder i det överlåtande företags skattemässiga situation. Förslagsställaren anger dock, utöver de villkor som sedan tidigare gäller för skattefri överlåtelse av helt försäkringsbestånd, att överlåtelsen görs som ett led i att tjänstepensionsverksamheten ska bedrivas av ett tjänstepensionsföretag.

Ändringarna föreslås träda i kraft den 1 juli 2022 och upphöra att gälla den 1 januari 2023.

Skälen för Regelrådets ställningstagande

Bakgrund och syfte med förslaget

Det anges i remissen att Skatterättsnämnden i ett förhandsbesked har bedömt att en överlåtelse av en del av ett försäkringsbestånd från ett ömsesidigt försäkringsföretag till ett helägt dotterbolag inte kan genomföras utan inkomstskattekonsekvenser. Förslagsställaren anger vidare att de föreslagna lagändringarna syftar till att undanröja detta. Förslagsställaren anger att det är angeläget att alla försäkringsföretag, oavsett ägandeform, ges samma möjligheter att renodla sin verksamhet och därmed kunna omfattas av tjänstepensionsregelverket.

Regelrådet finner redovisningen av bakgrund och syfte godtagbar.

Alternativa lösningar och effekter av om ingen reglering kommer till stånd

Förslagsställaren redogör utförligt för alternativa lösningar i konsekvensanalysen. Det anges bland annat, beträffande överlåtelse av helt tjänstepensionsförsäkringsbestånd från ett ömsesidigt försäkringsbolag till ett helägt dotterbolag, att möjligheten till omstrukturering utan omedelbara inkomstskattekonsekvenser genom att tillämpa reglerna i inkomstskattelagen (1999:1229) om fusion, fission, partiell fission och verksamhetsavyttring står öppen även för ömsesidiga försäkringsbolag. Det anges dock, beträffande partiell fission, att möjligheten enbart är teoretisk, eftersom det saknas associationsrättsliga regler om delning av ekonomisk förening. Förslagsställaren anger vidare att en alternativ lösning för att åstadkomma bättre möjligheter till omstrukturering utan omedelbara inkomstskattekonsekvenser för ömsesidiga försäkringsbolag skulle kunna vara att införa sådana regler om delning. Förslagsställaren anger dock att det skulle vara ett komplicerat och tidskrävande lagstiftningsprojekt. Eftersom lagändringarna särskilt syftar till att underlätta renodling av tjänstepensionsverksamheten innan utgången av 2022 bedöms det inte som ett med hänsyn till tidsaspekten realistiskt alternativ.

Förslagsställaren anger vidare att om förslagen i promemorian inte genomförs finns det en risk att vissa försäkringsföretag inte kan genomföra en sådan renodling som krävs för att tjänstepensionsverksamheten ska kunna bedrivas i ett tjänstepensionsföretag utan att detta innebär omedelbara inkomstskattekonsekvenser.

Regelrådet finner redovisningen av alternativa lösningar och effekter av om ingen reglering kommer till stånd godtagbar.

Förslagets överensstämmelse med EU-rätten

Förslagsställaren bedömer att de föreslagna reglerna är förenliga med EU-rätten.

Regelrådet gör följande bedömning. Normalt sett kan det ofta vara lämpligt att förklara på vilken grund en bedömning av förslaget överensstämmer med EU-rätten görs. Regelrådet finner emellertid inte något som uppenbart talar emot förslagsställarens bedömning. Med anledning av förslagets karaktär kan beskrivningen godtas.

Regelrådet finner redovisningen av förslagets överensstämmelse med EU-rätten godtagbar.

Särskild hänsyn till tidpunkt för ikraftträdande och behov av speciella informationsinsatser

Det anges i remissen att de nya reglerna föreslås träda i kraft den 1 juli 2022. Förslagsställaren anger dock att för att ge så lång tid som möjligt för berörda försäkringsföretag att genomföra en eventuell renodling av tjänstepensionsverksamheten bör reglerna få tillämpas på överlåtelser av tjänstepensionsförsäkringar som genomförs under hela 2022. Vidare anges att behovet av de föreslagna bestämmelserna i allt väsentligt bör upphöra vid årsskiftet 2022/2023 och lagändringarna bör därför upphöra att gälla den 1 januari 2023. Förslagsställaren anger vidare att den upphävda paragrafen bör gälla för överlåtelser av försäkringsbestånd som har genomförts före ikraftträdandet.

Beträffande informationsinsatser anges att förslaget innebär att försäkringsföretag som vill bedriva sin tjänstepensionsverksamhet i ett separat tjänstepensionsföretag behöver få information om de nya skattereglerna. Det anges att det är ett fåtal aktörer som direkt berörs av förslaget. Förslagsställaren anger därför att utöver den information Skatteverket bedömer är nödvändig behövs inga speciella informationsinsatser.

Regelrådet finner redovisningen av särskild hänsyn till tidpunkt för ikraftträdande och behov av speciella informationsinsatser godtagbar.

Berörda företag utifrån antal, storlek och bransch

Det anges i remissen att det finns 29 försäkringsföretag som bedriver livförsäkringsverksamhet. Av dessa företag är 23 stycken försäkringsaktiebolag och sex stycken ömsesidiga försäkringsföretag. Det anges dock att försäkringsaktiebolag redan i dag bör kunna genomföra en renodling av sin tjänstepensionsverksamhet med skattemässig kontinuitet genom att exempelvis tillämpa reglerna om partiell fission. Förslaget i denna promemoria påverkar därför inte dessa företags möjligheter att genomföra en sådan ombildning, även om de vid en eventuell renodling kan tillämpa de föreslagna reglerna.

Vidare anges att förslaget i promemorian berör försäkringsföretag som bedriver blandad verksamhet, dvs. både tjänstepensionsverksamhet och övrig livförsäkringsverksamhet. Förslagsställaren bedömer att det finns fyra försäkringsföretag som berörs av förslagen. Vidare anges att de berörda företagen har en balansomslutning som innebär att de inte klassas som små eller medelstora företag enligt EU-kommissionens rekommenderade definition. Förslagsställaren anger vidare att de fyra berörda företagens placeringstillgångar utgjorde 2020 ca 15 procent av placeringstillgångarna i samtliga livförsäkrings- och tjänstepensionsföretag. Marknadsandelen för de fyra företagen i termer av premieinkomster till tjänstepensionsförsäkringar var 2020 ca 29 procent. Marknadsandelen i termer av premieinkomster till övriga livförsäkringar var 14 procent.

Regelrådet finner redovisningen av berörda företag utifrån antal, storlek och bransch godtagbar.

Påverkan på berörda företags kostnader, tidsåtgång och verksamhet

Administrativa kostnader

Det anges i remissen att nya skatteregler kräver kunskapsinhämtning och anpassning från företagets sida. Vidare anges att de försäkringsföretag som berörs av promemorians förslag bedriver en komplex verksamhet. Förslagsställaren anger därför att det är rimligt att anta att dessa företag lägger betydande resurser på analys av och anpassning till olika regelverk, såväl avseende skatter som andra juridiska och ekonomiska frågor. Den del av försäkringsföretagets kostnader som avser kunskapsinhämtning om nya skatteregler bedöms därför kunna ske inom ramen för deras ordinarie omvärldsbevakning och arbete med de regelverk som berör dem.

Vidare anges att ett försäkringsföretags beslut att renodla verksamheten i syfte att bedriva sin tjänstepensionsverksamhet i ett tjänstepensionsföretag beror på flera faktorer utöver skattereglernas utformning. Om ett försäkringsföretag anpassar sig till och tillämpar de

föreslagna reglerna får detta anses utgöra en del i en sådan omvandlingsprocess. Förslagsställaren anger vidare att det endast är aktuellt att tillämpa de föreslagna reglerna vid ett enda tillfälle: om och när ett försäkringsföretag beslutat att renodla sin verksamhet i syfte att bedriva sin tjänstepensionsverksamhet i ett tjänstepensionsföretag. Förslagsställaren bedömer mot denna bakgrund att det inte uppstår några årliga kostnader till följd av de föreslagna reglerna.

Förslagsställaren anger därutöver att förslagen i promemorian syftar till att undanröja inkomstskattekonsekvenser vid renodling av tjänstepensionsverksamhet, vilket minskar företagets transaktionskostnader i en sådan situation. Därmed bidrar förslaget också till minskade administrativa kostnader för företagen. Därtill är det frivilligt att renodla sin verksamhet och tillämpa de föreslagna reglerna. Förslagsställaren bedömer därför att det inte är nödvändigt eller meningsfullt att explicit beräkna de administrativa kostnaderna av att tillämpa reglerna.

Regelrådet gör följande bedömning. Förslagsställaren har i stor utsträckning kvalitativt redogjort för förslagets möjliga effekter på berörda företagens verksamhet. Regelrådet finner emellertid att det saknas beloppsmässiga uppskattningar av berörda företagens kostnader och besparingar till följd av de förordade förslagen. Det hade varit önskvärt om förslagsställaren kunde utvecklat sin beskrivning genom att exempelvis kvantifiera berörda företagens kostnader och tidsåtgång. Med anledning av förslagets karaktär och sammantagna effekterna kan dock Regelrådet godta beskrivningen.

Regelrådet finner därför redovisningen av påverkan på berörda företags administrativa kostnader godtagbar.

Andra kostnader och verksamhet

Förslagsställaren gör bedömningen att de föreslagna reglerna inte har någon påverkan på berörda företagens andra kostnader eller verksamhet.

Regelrådet finner redovisningen av påverkan på berörda företags andra kostnader och verksamhet godtagbar.

Påverkan på konkurrensförhållandena för berörda företag

Det anges i remissen att förslaget möjliggör för ömsesidiga försäkringsföretag att renodla sin verksamhet i syfte att bedriva tjänstepensionsverksamheten i ett tjänstepensionsföretag utan att detta innebär omedelbara inkomstskattekonsekvenser. Ömsesidiga försäkringsföretag får därmed samma möjligheter att göra detta som försäkringsaktiebolag. Förslagsställaren bedömer därför att förslaget förbättrar konkurrensförhållandena mellan företag som bedriver försäkringsverksamhet och vill renodla sin tjänstepensionsverksamhet.

Regelrådet gör följande bedömning. Det är positivt att det finns en information om hur förslagsställaren ser på konkurrensförhållandena för berörda företag. Regelrådet kan inte se någon uppenbar ytterligare påverkan på konkurrensförhållanden som kunde och borde ha tagits upp. Beskrivningen är därför tillräcklig.

Regelrådet finner därför redovisningen av påverkan på konkurrensförhållandena för berörda företag godtagbar.

Regleringens påverkan på företagen i andra avseenden

Det anges i remissen att de föreslagna reglerna inte har någon påverkan på företagen i andra avseenden utöver det som nämnts ovan.

Regelrådet finner redovisningen av regleringens påverkan på företagen i andra avseenden godtagbar.

Särskilda hänsyn till små företag vid reglernas utformning

Det anges i remissen att inga särskilda hänsyn behöver tas till små företag när reglerna utformas.

Regelrådet finner redovisningen av särskilda hänsyn till små företag vid reglernas utformning godtagbar.

Sammantagen bedömning

Regelrådet kan konstatera att förslagsställaren på ett godtagbart sätt har redovisat samtliga punkter i sin konsekvensutredning.

Regelrådet finner därför att konsekvensutredningen uppfyller kraven i 6 och 7 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning.

Stöd till regelgivare i konsekvensutredningsarbetet finns i [Tillväxtverkets handledning för konsekvensutredning](#).

Regelrådet

Regelrådet behandlade ärendet vid sammanträde den 22 december 2021.

I beslutet deltog: Claes Norberg, ordförande, Anna-Lena Bohm, Cecilia Gunne och Hans Peter Larsson.

Ärendet föredrogs av: Steven Wall

Claes Norberg
Ordförande

Steven Wall
Föredragande